

- возобновление сотрудничества с международными финансовыми институтами (МФИ); проведение мероприятий по снижению уровня бедности, экономическому росту, обеспеченному частным сектором и налоговой стабильностью;
- улучшение инвестиционного климата путем проведения адекватных структурных реформ в части обеспечения недискриминационных условий и открытости, в том числе путем борьбы с коррупцией;
- действия по достижению предоставления Европейским союзом автономных торговых преференций путем обеспечения эффективного контроля над происхождением молдавских товаров;
- усиление борьбы с организованной преступностью, включая торговлю людьми;
- обеспечение эффективности управления миграционными потоками, в том числе инициирование процесса по заключению соглашения о повторном допуске между ЕС и Молдовой.

Библиография:

1. www.undp.md/border/Download/66.doc
2. Serviciul Vamal (declarațiile vamale de export și import a agenților economici)
3. www.statistica.md
4. www.noi.md
5. <http://ru.wikipedia.org>
6. <http://moldovainform.md>

**ACORDUL DE ASOCIERE UE - REPUBLICA MOLDOVA -
UN PAS MAI APROAPE DE O EUROPĂ A DREPTURILOR ȘI A
VALORILOR**

**Rita Berdeu TAP-131, FTMIA, UTM
Conducător științific: l. asist. Lazariuc C.**

Cel mai important element al cadrului juridic al dialogului RM-UE instituit prin Parteneriatul Estic îl constituie Acordul de Asociere. După o perioadă de ajustări preliminare și derulare a negocierilor, Republica

Moldova a parafat la Vilnius Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană. Acest lucru înseamnă închiderea negocierilor în vederea semnării documentului, care va avea loc în 2014. Parafarea Acordului reprezintă începerea unui parteneriat strategic pe termen lung cu Uniunea Europeană, care peste ani ar putea duce la integrarea efectivă a RM în blocul comunitar.

În cadrul celui de-al treilea Summit al Parteneriatului Estic, care a avut loc pe 28-29 noiembrie 2013 în Lituania, R. Moldova a parafat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, care cuprinde și Acordul privind crearea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător. Partea tehnică a parafării celor 900 de pagini ale Acordului a avut loc pe 28 noiembrie, în prima zi a Summit-ului. Parafarea Acordului de asociere cu Uniunea Europeană presupune asumarea formală a unor angajamente față de forul comunitar și stabilirea unui cadru general al relațiilor dintre părți. Documentul va avea valoare reală abia după semnarea și ratificarea acordului de către toate cele 28 de state membre UE.

Acordul de Asociere reprezintă o modalitate de a valorifica dinamica relațiilor moldo-comunitare și se concentrează pe susținerea reformelor cheie, pe dezvoltare și creștere economică, guvernare și cooperare în sectoare precum energie, transport, protecție mediu, industrie, protecție socială, drepturi egale, protecția consumatorului, educație, cercetare și cooperare culturală.

Acordul de Asociere cuprinde **un Preambul** ce reprezintă partea introductivă, cu indicarea scopului și esenței acestuia; **Șapte Titluri** și anume Principii Generale; Cooperare Politică și Politică Externă și de Securitate, Justiție, Libertate și Securitate; Cooperare Sectorială și Economică; Comerț; Cooperare Financiară inclusiv clauze Anti-Fraudă, precum și Prevederi Instituționale, Generale și Finale; **Anexe** ce includ referințe clare la legislația UE ce urmează a fi preluată de Republica Moldova, cu termene exacte de implementare și **Protocoloale**.

Preambulul reprezintă o selecție a celor mai importante aspecte în cooperarea moldo-comunitară, confirmând intenția părților de a dezvolta o relație apropiată și de durată. Preambulul prezintă referințe importante la valorile comune și la alte elemente pe care se fundamentează întregul Acord. Printre acestea se numără următoarele:

- „*RECUNOSCÂND aspirațiile europene și alegerea europeană a Republicii Moldova*”

- „*RECUNOSCÂND* că valorile comune pe baza cărora Uniunea Europeană este construită - și anume: democrația, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și supremația legii – stau de asemenea la baza asocierii politice și integrării economice, precum este prevăzut în prezentul Acord”

- „*RECUNOSCÂND* că Republica Moldova, ca țară europeană, împărtășește o istorie comună și valori comune cu Statele Membre ale Uniunii Europene, se angajează să pună în aplicare și să promoveze aceste valori; care, pentru Republica Moldova, inspiră alegerea sa europeană”

- „*ANGAJÂNDU-SE* să consolideze respectarea libertăților fundamentale, drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, principiilor democratice, supremației legii și bunei guvernări”;

- „*REAMINTIND* în special voința lor de a promova drepturile omului, democrația și supremația legii, inclusiv prin cooperarea în acest scop în cadrul Consiliului Europei”

Observăm că la baza asocierii politice și integrării economice, care reprezintă scopul major al acestui Acord, sunt plasate anume valorile comune ale UE și RM. Aceste valori le regăsim și în primul titlu al Acordului de Asociere care definește principiile generale ale politicilor interne și externe dintre UE și Moldova, și anume: respectul pentru principiile democratice, drepturile omului, libertățile fundamentale și statul de drept, promovarea respectului pentru principiul suveranității și al integrității teritoriale, inviolabilitatea hotarelor și independența. De asemenea, principiile unei economii de piață, buna guvernare, lupta cu corupția, lupta împotriva diferitor forme de crimă organizată, promovarea unei dezvoltări durabile sunt importante pentru consolidarea relațiilor dintre UE și Republica Moldova.

Cu alte cuvinte, Acordul de asociere UE - Republica Moldova reprezintă un pas mai aproape de o Europă a drepturilor și a valorilor. Demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectarea drepturilor omului, inclusiv ale minorităților - acestea sunt valorile fundamentale ale Uniunii Europene, enunțate chiar în primele pagini ale Tratatului de la Lisabona. Aceste valori sunt comune tuturor statelor membre și orice țară europeană care dorește să adere la Uniunea Europeană trebuie să le respecte.

Promovarea acestor valori, alături de pacea și bunăstarea popoarelor Uniunii, reprezintă în prezent principalele obiective ale Uniunii Europene. Acestor obiective generale li se adaugă o serie de obiective specifice precum promovarea justiției și protecției sociale și lupta împotriva excluderii și discriminării. Tratatul de la Lisabona face progrese semnificative în materie de protecție a drepturilor fundamentale, deschizând calea aderării UE la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În plus, Tratatul de la Lisabona garantează aplicarea efectivă a Cartei Drepturilor Fundamentale. Prin urmare, UE dispune de un ansamblu de drepturi civile, politice, economice și sociale care sunt obligatorii din punct de vedere juridic, nu doar pentru UE și instituțiile sale, ci și pentru statele membre (în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației comunitare). Carta grupează drepturile fundamentale în șase capitole mari: demnitate, libertate, egalitate, solidaritate, cetățenie și justiție. În plus, introduce alte drepturi care nu apăreau în Convenția europeană a drepturilor omului, precum protecția datelor cu caracter personal, bioetica și dreptul la o bună administrare. Carta reafirmă măsuri importante vizând eliminarea discriminării pe motive de sex, rasă și etnie. În același timp, menționează și drepturile sociale aplicate în rândul întreprinderilor, de exemplu dreptul muncitorilor de a fi informați, de a negocia și de a iniția acțiuni colective – altfel spus, dreptul la grevă.

Nu în ultimul rând, Tratatul de la Lisabona introduce un nou drept, care permite cetățenilor Uniunii Europene să-și exprime punctul de vedere cu privire la problemele europene: prin semnarea unei petiții de către cel puțin un milion de cetățeni provenind din mai multe state membre, putând solicita Comisiei să elaboreze o propunere legislativă.

Așadar, ceea ce trebuie să conștientizeze cetățenii RM este faptul că pentru noi sunt și trebuie să fie comune valorile democratice care stau la baza funcționării și dezvoltării Uniunii Europene, Aceste valori sunt menite să servească drept punct de referință pentru cetățenii europeni și să arate ce anume are de oferit Europa partenerilor săi din întreaga lume.

Integrarea europeană a țării noastre reprezintă în primul rând contribuția fiecăruia din noi la construirea unei Europe acasă, la crearea standardelor europene de democrație și prosperitate pentru întreaga societate. Acordul de Asociere va aprofunda relațiile dintre țara noastră și UE și va determina transformarea continuă a Republicii Moldova într-o

țară europeană modernă, în a cărei societate prevalează pluralismul, nediscriminarea, toleranța, justiția, solidaritatea și demnitatea umană.

Bibliografie

1. Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte / http://gov.md/public/files/2013/ianuarie_2014/ACORD_RM-UE_1.pdf
- 2 Ghidul pentru Acordul de Asociere UE-Republica Moldova / <http://www.gov.md/europa/ro/content/ghidul-pentru-acordul-de-aociere-ue-republica-moldova-2>
- 3.Tratatul de la Lisabona pe scurt / http://europa.eu/lisbon_treaty/glance/index_ro.htm
- 4.*Ghidul integrării europene*. – Chișinău, 2006;
- 5.*Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2010/C 82/02)*
- 6.Evoluții în relațiile RM-UE / <http://www.mfa.gov.md/din-istoria-rm-ue/>

LIBERA CIRCULAȚIE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – UN DREPT ȘI O RESPONSABILITATE

**Taisia Mătășaru IPTP-131, FIU, UTM
Conducător științific: I. asist. Lazariuc C.**

Libera circulație a persoanelor este un drept fundamental al cetățenilor Uniunii Europene (UE), garantat prin Tratat. Aceasta se concretizează în Spațiul de libertate, securitate și justiție, fără frontiere interne. Prin eliminarea frontierelor interne, este necesară o mai bună gestionare a frontierelor externe ale Uniunii, precum și reglementarea intrării și șederii cetățenilor din țările terțe, inclusiv printr-o politică comună în materie de azil și imigrație. Conceptul liberei circulații a persoanelor a fost definit odată cu semnarea în 1985 a Acordului Schengen, iar mai apoi a Convenției Schengen, în 1990, care a marcat eliminarea controalelor la frontieră între țările participante. Ca parte integrantă a cadrului juridic și instituțional al UE, cooperarea Schengen s-a extins treptat, pentru a include azi majoritatea statelor membre, precum și unele țări terțe.